

บทคัดย่อ

- ชื่อเรื่อง : การบริหารรายได้จากการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน :
กรณีศึกษา หมู่บ้านนาทอง เมืองวังเวียง แขวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว
- ชื่อผู้วิจัย : สมพงษ์ วงศ์ชัย
- สาขาวิชา : พัฒนบูรณาการศาสตร์
- ประธานกรรมการที่ปรึกษา : ดร.สุธิดา แจ่มใส ไวท์
- ศัพท์สำคัญ : การบริหารรายได้จากการท่องเที่ยว การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน
การท่องเที่ยวโดยชุมชน

การศึกษากำหนดการบริหารรายได้จากการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน
กรณีศึกษา หมู่บ้านนาทอง เมืองวังเวียง แขวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มี
วัตถุประสงค์หลัก เพื่อศึกษากำหนดการบริหารรายได้จากการท่องเที่ยวในชุมชน ที่จะนำไปสู่การพัฒนาการ
การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่มุ่งสะท้อนลักษณะการดำเนินงานที่เป็นอยู่ของชุมชน
บ้านนาทอง

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาใช้วิธีการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และการสัมภาษณ์
กลุ่ม จากกลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มตัวแทนชาวบ้าน ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอในเชิงพรรณนา
ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวของบ้านนาทองเน้นการท่องเที่ยวในแหล่ง
ธรรมชาติ โดยมีเยี่ยมชมถ้ำปูนคำ (ปูทอง) และกิจกรรมกระโดดน้ำ ในถ้ำธารธรรมชาติที่ไหลผ่าน
บริเวณหน้าถ้ำเป็นหลัก ซึ่งการท่องเที่ยวถ้ำได้สร้างรายได้ให้กับหมู่บ้าน อีกทั้งบริเวณถ้ำยังเป็น
สถานที่จัดงานบุญประเพณีปีใหม่ลาว (สงกรานต์) ส่งผลให้นักท่องเที่ยว ทั้งคนลาวและ
ต่างประเทศเดินทางเข้ามาเที่ยวจำนวนมาก สร้างรายได้หลักให้กับหมู่บ้านถึง 40,000-100,000 บาท
ต่อเดือน

โครงสร้างการบริหารรายได้ของบ้านนาทอง มีระบบโครงสร้างที่เป็นไปตามการ
ปกครองของระบอบสังคมนิยม โดยกลุ่มผู้นำหมู่บ้านเป็นผู้มีบทบาทในการตัดสินใจ ส่วนชาวบ้าน
เป็นผู้ปฏิบัติ ผู้นำหมู่บ้านได้จัดสรรรายได้จากการท่องเที่ยวให้กับชุมชนใน 2 ระดับ ระดับครัวเรือน
และระดับชุมชน โดยมีการจัดสรรรายได้ให้กับครัวเรือนร้อยละ 30 และระดับชุมชนร้อยละ 70 ดังนี้

- (1) ในระดับครัวเรือนทั้งหมด 132 ครอบครัวยังได้รับเงินจัดสรรในจำนวนเท่ากัน

(2) ในระดับชุมชน พบว่า มีการจัดสรรเพื่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของหมู่บ้านเช่น สร้างถนน วางระบบสายไฟฟ้าเข้าหมู่บ้าน สร้างสะพานข้ามลำธารในหมู่บ้าน เพื่อความสะดวกในการเข้าถึง รวมทั้งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ตลอดจนสร้างวัด สำนักงานปกครองหมู่บ้าน รวมทั้งการซ่อมแซมโรงเรียน ใช้สำหรับการประชุม และต้อนรับแขกผู้มาเยือน มีการจัดสรรเงินเพื่อการเดินทางไปประชุมของผู้นำหมู่บ้าน และเพื่อเป็นเงินสวัสดิการสังคมของหมู่บ้าน รวมทั้งมีการจ่ายค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ให้หน่วยงานของรัฐ ซึ่งการจัดสรรงบประมาณให้แก่หมู่บ้านที่ผ่านมา เป็นการนำเข้ากองทุนพัฒนาหมู่บ้านมากกว่าการแบ่งให้กับประชาชน หรือ บางเดือนไม่มีการแบ่ง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับข้อตกลงระหว่างกลุ่มผู้นำชุมชนเป็นหลัก แล้วจึงแจ้งให้ชาวบ้านได้รับทราบในที่ประชุมของหมู่บ้าน ซึ่งพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับกลุ่มผู้นำชุมชน

การบริหารรายได้จากการท่องเที่ยวโดยชุมชนหมู่บ้านนาทอง เป็นการดำเนินการโดยกลุ่มผู้นำชุมชนเป็นหลัก มีบทบาทในการตัดสินใจ การวางแผน เพื่อการพัฒนาหมู่บ้าน และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงการแบ่งรายได้ให้กับประชาชน ส่วนประชาชนมีส่วนร่วมในระดับปฏิบัติงาน และคอยรับผลประโยชน์ แต่ทั้งนี้ ชาวบ้านพอใจ เพราะเห็นว่า ในการบริหารเป็นการให้โอกาสที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมท่องเที่ยวที่เท่าเทียมกัน และสภาพความเป็นอยู่ในหมู่บ้านดีขึ้น สำหรับข้อเสนอแนะของการศึกษาคั้งนี้ แม้ชาวบ้านจะไม่มีส่วนร่วมในการบริหาร แต่ควรให้ชาวบ้านได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบรายได้ที่มาจากการท่องเที่ยว และการใช้จ่ายในทุกด้านที่เกิดขึ้นจากการนำเงินของการท่องเที่ยว เพื่อให้การพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว เป็นการปกป้องผลประโยชน์ของส่วนรวมร่วมกัน

ABSTRACT

TITLE : TOURISM INCOME MANAGEMENT FOR SUSTAINABLE
TOURISM DEVELOPMENT: A CASE STUDY OF NATHONG
VILLAGE, VANGVIENG DISTRICT, VIENTIANE PROVINCE,
LAO P.D.R.

By : SOMPHONG VONGXAY

DEGREE : MASTER OF ARTS

MAJOR : INTEGRAL DEVELOPMENT STUDIES

CHAIR : SUTHIDA JAMSAI WHYTE, Ph.D.

KEYWORDS : TOURISM INCOME MANAGEMENT SUSTAINABLE TOURISM
DEVELOPMENT COMMUNITY BASED TOURISM

This study aims to find out how income derived from community tourism is managed for the sustainable development of tourism at Na Tong village, Vang Vieng District, Vientiane, Laos. A qualitative research approach was employed to reflect on how local villagers operate community tourism by using semi-structured and group interviews. Group interviews were conducted with village leaders, villagers who responsible for managing income from tourism activities. Data were analyzed and presented descriptively. The research found that the main form of community tourism centers on caves and natural waterways that flow in front of the caves. 'Phoukham Cave' is one cave that allows the villagers to make a profit. The Phoukham Cave area is also used to stage Laos New Year festivities, which attracts large numbers of Laotian and international tourists. The village can earn a main income of between 40,000-100,000 baht per month. Na Tong village has a 'communist' structure set in place for the distribution of tourism profits. Village leaders play the key role of decision maker, while the villagers play the role of worker. Villager leaders distribute the profits from tourism in two ways: to the households and for community development purposes. (1) 30% of the profits is equally distributed in cash to households, currently comprising 132 families. (2) 70% of the profits is invested in the community. A wide range of community

development spending and investments have been made, including: roads; village electricity infrastructure; bridges throughout the village that allow villagers and tourists ease of movement throughout the village and to tourist areas; the building and continual preservation of tourist sites; the construction of temples and local administrative offices; the upkeep of schools; and the administration of public meetings and reception of guests. Money has also been used to cover community leaders' business travel expenses and for the purposes of social welfare. Moreover various taxes imposed by the state have also been paid. Previous budgets indicate that more money has been allocated for community development purposes rather than for distribution among the community's households. In some months, households have received no money. Budgetary allocations mainly depend on agreements set between village leaders. Budgetary decisions are then communicated to the villagers at community level meetings. It has been that most of the villagers agree with decisions made by the leaders. Community leaders have typically had the role of managing the profits from community tourism. Community leaders make decisions and plans in matters of community and tourism development, and the allocation of funds to the households. This has limited the villagers to the role of worker. However, because the workers have benefited financially from tourism, seen community living conditions improve, and have had equal work opportunities, the villagers are satisfied. It is suggested that while villagers do not participate in managing tourism income, they should have the right to check how much tourism income is received and how the tourism funds are used. This will help ensure that the development of tourism resources and the benefits from those resources are for each and every member in the community.